

ר"ל, אך מלבא לפומא לא נלי את מחשבותיו האלו, ומעם אחת בעת ישב רבינו זצ"ל בלימוד המדרש בבית מדרשו, קרה אז פעם שהוא שכל שיחותיו הקדושים על המדרש היו כל כך בחשאי אשר אפילו האנשים אשר עמדו סמוך אצל רבינו זצ"ל הוכרחו להטות אוניהם הימב לשמוע ההנה היוצא מפי כבוד קדושתו וי"ע, והענין של המדרש הי' אז מיוסד כולו על ענין כי לא יודח ממנו נדח, והי' רבינו זצ"ל הולך וחושב במאמרו הקדוש כל מי שהוא תחת הסוג הזה, ושם בביהמ"ד ג"כ היו יושבים או דיבוקים ר"ל (ג), ובמקום שהוא היו יושבים הי' רחוק הרבה ממקום ישיבת רבינו זצ"ל, ולא הי' שום הכנה על פי הטבע איך שהמה יוכלו לשמוע או שיחותיו הקדושים של רבינו זצ"ל, ופתאום קם אחד מהדיבוקים ושאל בקול בזה הלשון, רבי האם אני ג"כ תחת הסוג כי לא ידח ממנו נדח, ואז באמצע הדיבור הקדוש פנה רבינו זצ"ל אל האיש הנ"ל, שהי' אומר בלבו שזה הוא רק ענין של משוגעת ר"ל, ואמר אל האיש הזה, הא אתה הוא משוגעת? ואז ראה האיש שהוא כי רבינו זצ"ל יודע ברוח הקודש את מחשבותיו הלא מהורות, ומני אז והלאה כבר האמין האיש שהוא שהדבר הזה הוא ענין התרבות כו', כי אם הי' משוגע פשוט לא הי' באפשרות כלל שישמע במרחק רב כזה את דיבורי רבינו זצ"ל, כי אפילו אותם שעמדו סמוך אצל רבינו זצ"ל לא הי' באפשרות לשמוע ביום ההוא, מפעם שדיבר רבינו זצ"ל בלחש כל כך עד שאפי' הממוכים היו מוכרחים להרכין ראשם וכנ"ל :

לג.

פעם אחת באו לבית רבינו זצ"ל אנשים חוקרים גדולים ומפורסמים, לפען לשמוע מפי רבינו זצ"ל מאמר בדברי תורה, ובאו בטבון על שבת קודש, כי ידעו כי אז נשמע מפי רבינו זצ"ל מאמרים גבוהים, ובעת שלש סעודות, כאשר אמר רבינו זצ"ל את מאמר תורת קדשו בחריפות ועטקות, ותוכו רצוף אהבת אמונת ה' בחקירות נפלאות, או החוקרים האלה שמעו וכן תמהו מהכח הנפלא של רבינו זצ"ל בתורתו הק', ואחר ההכדלה דברו החוקרים אחד אל חברו, ואמרו זה לזה כי לא יוכל היות שבדור הזה ימצא בוד' יהי' מי שיהי' לצרף מעצמו מאמר גדול ועמוק כזה, אין זה כי אם שנמצא המאמר הזה כולו בספר מחקר קדמון והוא לוקחו משם, אבל גם זאת הורו בניהם זה לזה, שזה ג"כ דבר גדול למעלה מן הטבע, כי אם אפילו ראה את המאמר באיזה ספר קדמון, או ג"כ מוחו של רבינו זצ"ל גדול הוא למאוד לאומרו כפיו איזה שעות בעל מה :

והמה

(ג) כמבא לעיל [דף כ"ו ע"א] שנעם שהיו דיבוקים כדלן סי' מלפני רבינו זצ"ל אולם ליום בניכמ"ד נעם לימוד כמדרש עיי"ש.